

Fiskeri- og kystdepartementet
Boks 8118 Dep

0032 OSLO

Saksbehandler: Anne Marie Abotnes
Telefon: 46803662
Seksjon: Utviklingsseksjonen
Vår referanse: 09/16162
Deres referanse:
Vår dato: 20.11.2009
Deres dato:

Att:

OPPFØLGING AV FORVALTNINGSPRINSIPPET – EN OPPSUMMERING AV TILBAKEMELDINGER OG DET VIDERE ARBEIDET

1. Innledning

Det vises til sak 6/09 ”Oppfølging av forvaltningsprinsippet” som ble behandlet i Reguleringsmøtet 18. juni 2009. Fristen for tilbakemeldinger ble satt til 1. oktober.

2. Skriftlige innspill

Fiskeridirektoratet har mottatt innspill fra følgende høringsinstanser; Direktoratet for naturforvaltning (DN), Fiskeri- og havbruksnærings Landsforening (FHL), Havforskningsinstituttet, Nordland Fylkes Fiskarlag (NFF) og Norges Fiskarlag. I tillegg har en fått tilbakemeldinger internt i Fiskeridirektoratet.

2.1. Generelt

Kommentarene Fiskeridirektoratet har mottatt er i stor grad av generell karakter, og ikke direkte knyttet til innholdet i oversiktstabellen over art/bestand.

Fiskeri- og havbruksnærings Landsforening viser til at i et langsiktig perspektiv, må alle villlevende marine ressurser forvaltes på en ansvarlig og god måte. Så blir det uunngåelige spørsmål om mange forskjellige hensyn som må avveies i forhold til hverandre, ut i fra det uomtvistelige faktum at det alltid vil være mangel på midler for å nå optimale mål. FHL mener at arbeidet må gjøres gradvis, ved at man til høsten tar ut noen av bestandene for konkret innsats. Etter FHLs mening vil visjonen uansett bli et nærmest endeløst løp, for å etterkomme det nye forvaltningsprinsippet med flere og strengere krav til forskning og forvaltning. Når alt levende liv i havet etter intensjonen i loven skal vurderes ut i fra hvorvidt beskatningen er bærekraftig, står man utvilsomt i fare for at det blir mye klatting og mindre anledning til grundighet. Ved stor spredning blir det naturligvis ikke gjort skikkelig arbeid på noen områder, med fare for mer ideologi enn praktisk nytte. I slik sammenheng mener FHL at

det er nødvendig å forholde seg til realitetene og konsentrere innsatsen om bestander som økonomisk sett har størst betydning.

Havforskningsinstituttet mener at innføringen av havressurslovens bestemmelser må skje gradvis, og at berørte arter må vurderes i en prioritert rekkefølge. Havforskningsinstituttet vurderer tilnærmingen med å utarbeide oversiktstabellen over art/bestand i hovedsak som en operasjonell, kortsiktig forbedring av dagens énbestandsforvaltning, men som med fokus på flere arter vil gi noe bedre informasjon om biodiversitet. Sett ut i fra ambisjonen om å gi forvaltningsråd basert på en holistisk økosystemtenkning, bemerker Havforskningsinstituttet at utkastet har store mangler, spesielt knyttet til betydningen av flerbestandsinteraksjoner, grunnleggende produksjonsforhold, og variabelt klima og klimaeffekter.

Havforskningsinstituttet viser videre til at bærekraftig forvaltning krever betydelig kunnskapstilfang, og Havforskningen sin bredde og dybdekompetanse må nyttes til å fylle kunnskapshullene innenfor et forskningsområde som er relativt nytt, men meget relevant sett på bakgrunn av de miljøutfordringer vi står ovenfor. I tillegg til de foreslåtte kortsiktige tiltakene med økt overvåkning og vurdering av en del arter, har instituttet behov for å prioritere langsiktig innsats. Havforskningsinstituttet peker avslutningsvis på at det er vanskelig å prioritere større endringer i overvåknings- og forskningsinnsatsen før man har kommet til en klar enighet om hva som menes med en bærekraftig forvaltning i et økosystem perspektiv. For Havforskningsinstituttets del betyr det i første omgang (i samarbeid med FKD og Fiskeridirektoratet) å spesifisere innholdet og formatet i fremtidige råd, som gjerne fortsatt kan være enbestandsråd, men der betydningen av de enkelte råd i et flerbestands- og økosystemperspektiv inkluderes.

Norges Fiskarlag viser til at det i utgangspunktet bør være kunnskap knyttet til bærekraftighet som skal danne grunnlaget for prioritering av forskningsinnsats. Utfordringen er å ha tilstrekkelig og kvalifisert forskningsdata som kan benyttes for å vurdere om en bestand er bærekraftig eller ikke. Dersom det nå skal framskaffes kvalifisert kunnskap om alle arter, og dette skal legges til grunn for framtidig forvaltning, vil det bli vanskelig å forsvare eksisterende forvaltningsstrategier, nettopp som følge av at kunnskap om ”mindre” økonomiske viktige arter ikke er like god som for de store, viktige økonomiske artene. Norges Fiskarlag er urolig dersom forvaltningsprinsippet tolkes som Fiskeridirektoratet har skissert i sitt notat, slik at dette medfører at en større del av forskningsinnsatsen må legges på bestander som bare sporadisk fangstes eller en har svært begrenset kvantumsuttak av. Norges Fiskarlag mener det er helheten i forvaltningen som må kunne forsvares, og da ut fra et forvaltningsprinsipp om å høste slik at det ikke påfører økosystemet irreversibel skade. I dette ligger det økt kunnskap, ikke bare for enkeltarter, men for de påvirkningsfaktorer og deres innflytelse på økosystemet. Norges Fiskarlag peker avslutningsvis på at utfordringen for forskerne i framtiden er å skaffe næring og forvaltning kunnskap om hvilke faktorer som driver fram endringene i økosystemet og påvirker utviklingen i bestandene. Denne kunnskapen bør være bærebjelken for forståelse av forvaltningen av økosystemet, og ut fra denne kunnskapen kan det diskuteres hva som skal prioriteres innenfor artsspesifikk forskning.

2.2. Forslag til utviding av oversiktstabellen over art/bestand

Havforskningsinstituttet har i sin helhet gjennomgått tilstandsvariablene, men vil likevel peke på at dyreplankton er satt til trofisk nivå 1, mens det internasjonalt vanligvis settes som nivå 2 (med planteplankton som nivå 1). De viser også til at det er et steg i riktig retning å vurdere hvor sterk rolle de ulike bestandene har i økosystemet, men at nytteverdien hadde vært større om det var knyttet til hvilke andre bestander de har en nøkkelrolle for. Når det gjelder tilstand

og fiskedødelighet viser Havforskningsinstituttet til at det ikke er tatt høyde for en eventuell vurdering av at bestander kan være for store og kanskje ha for lav fiskedødelighet. Vi har relativt dårlig erfaring med forvaltning av svært store bestander, og her er det behov for mye ny kunnskap.

Direktoratet for naturforvaltning viser til at fangstmetode er viktig informasjon i forhold til forvaltningen av artene/bestandene. For visse arter er det også andre konkrete trusler og utfordringer som er viktige å ta hensyn til i forvaltningen. Eksempler kan være klimatiske forhold, forurening, bifangst, overfiske etc. DN foreslår at det opprettes en egen kolonne hvor disse blir beskrevet i stikkordsform.

Direktoratet for naturforvaltning viser til at i tillegg til Rødlisten, kan Norge gjennom ulike internasjonale konvensjoner også ha forpliktet seg i forhold til forvaltning av bestemte arter, og foreslår på bakgrunn av dette å innføre en ny kolonne for internasjonale konvensjoner.

2.3. Kommentarer knyttet til den offisielle norske Rødlisten

Tabell 1 gir en oversikt over arter/bestander i oversiktstabellen som også er oppført på den offisielle norske Rødlisten. Fiskeridirektoratet har i kolonnen "Rødliste" gjengitt Artsdatabankens vurderinger av de enkelte arter/bestander.

Direktoratet for naturforvaltning kommenterer i sitt hørings svar at kategorien DD ikke er tatt i bruk i tabellen. Dette er blant annet aktuelt for flere arter i gruppene "skater og rokker" og "andre håer og haier", og DN viser til at i den grad medlemmer i slike samlegupper har spesielle forhold knyttet til seg bør de skilles ut av gruppen og fremstilles separat i oversiktstabellen. Tilsvarende bør det vurderes om det fra gruppen "andre sjøpattedyr" skal spesifisere artene som er oppført på Rødlisten, for å synliggjøre fokus på biologisk mangfold.

Tobis omfatter alle artene i silfamilien, og inkluderer havsil som er ført på den norske Rødlisten.

2.4. Kommentarer knyttet til kolonnen "Forvaltningsmål" i tabellen

Direktoratet for naturforvaltning viser til at forvaltningsmål 1-3 må oppfattes å hovedsakelig være en vurdering av den økonomiske posisjonen man ønsker at den enkelte art/bestand skal ha. Tiltak som settes inn for å sikre forvaltningsmål 1-3 kan i visse tilfeller ha en negativ innvirkning på evnen til å oppfylle forvaltningsmål 4, både for den arten det gjelder og for andre arter i økosystemet. I den grad dette inntreffer, viser DN til at hensynet til å sikre biodiversitet og økosystemets funksjon bør ha fortrinnsrett.

1. Optimalt langtidsutbytte og 2. Høyt (stabilt) langtidsutbytte:

FHL har i utgangspunktet ikke innvendinger mot Fiskeridirektørens forslag om at artene listet opp i tabell 3 skal forvaltes med målsetning om optimalt langtidsutbytte og høyt, og om mulig stabilt langtidsutbytte.

Nordland Fylkes Fiskarlag viser til at torsk, hyse og sei er foreslått som arter som skal forvaltes med målsetning om optimal økonomisk langtidsutbytte, men er noe usikker i forhold til bestandsgrunnlaget for nordøstarktisk sei og mener at bestanden bør granskes grundig fremover. Videre bør nvg-sildens vandringsmønster granskes ut fra et føre-var prinsipp.

3. Øke langtidsutbyttet ut over dagens nivå og 4. Sikre biodiversitet og økosystemfunksjoner:
FHL har i utgangspunktet ikke innvendinger mot Fiskeridirektørens forslag.

Nordland Fylkes Fiskarlag registrerer at kysttorsk er anført som en art hvor langtidsutbyttet gradvis kan økes utover dagens nivå, men på sikt da arten er ansett som en truet art i dag. Styret er usikker på hvordan forvaltningen av kysttorsk skal skje i forhold til nordøstarktisk torsk, hvordan skal kysttorsk og annen torsk skilles i fangstøyemed.

5. Desimere bestanden og 6. Uavklart:

Direktoratet for naturforvaltning har sett spesielt på fire arter som er oppført med forvaltningsmål 5 og 6. Amerikansk hummer er oppført med forvaltningsmål 5, noe som DN er enig i. Kongekrabbe er i oversiktstabellen over art/bestand oppført med forvaltningsmål 6, men DN viser til at siden kongekrabbe er en introdusert art i dette havområdet bør denne helt klart få forvaltningsmål 5, desimere bestanden. DN viser videre til at det er usikkert om spredningen av snøkrabbe skyldes naturlige forhold eller om den er spredt av mennesker. Denne bør ha kategori 6 inntil man har avklart om denne skal regnes som en introdusert art. For stillehavsøsters er DN enige i forvaltningsmål 5, desimere bestanden.

FHL må få komme mer spesifikt tilbake til Fiskeridirektørens anmodning om innspill på hvilke forvaltningsmål arter/bestander i kolonnen for uavklart bør ha.

Nordland Fylkes Fiskarlag viser til at blant annet steinkobbe er oppført med uavklart forvaltningsmål, og mener at selartene som har sin biotop langs norskekysten bør bli gjenstand for grundige bestandsundersøkelser og at det bør være et forvaltningsmål om en optimal fangst av disse bestandene. Dette er viktig for å etterstrebe en balansert og optimal utnytting av ressursene i sjøen. Taskekrabbe er også oppført med uavklart forvaltningsmål og Nordland Fylkes Fiskarlag viser til økt fangst og mye observasjoner av taskekrabbe langs kysten av Nordland. Taskekrabbe har blitt et viktig supplement til kystfiskerne i Nordland og det ser ut som om bestanden av taskekrabbe er "ubegrenset", men NFF viser til at arten kanskje burde avklares gjennom et forvaltningsmål.

2.5. Kommentarer knyttet til kolonnen "nye tiltak" i oversiktstabellen

Havforskningsinstituttet viser til at det i en fremtidig listing bør være tydelig kobling mellom navn på bestander/arter/artsgrupper og begrunnelsen for den aktuelle plassering i prioriteringskategorier. For å kunne kvalitetssikre de prioriteringer som fattes på bakgrunn av disse listene, er det avgjørende at det fremkommer både hvilke tilstandsvariable som er vurdert og hvilket datagrunnlag som ligger bak vurderingen. I oppstartsfasen vedrørende implementering av havressurslovens bestemmelser i praktisk fiskeriforvaltning, vil Havforskningsinstituttet støtte Fiskeridirektoratets forslag til prioriterte bestander, selv om det er ulike kriterier som ligger til grunn for prioriteringen av de ulike artene og selv om det ikke framgår klart av saksutregningen hvilke kriterier som har veid tyngst i de ulike tilfellene. Dette gjelder: brosme, kveite i sør, lange, lodde i Barentshavet, reker i Nordsjøen, sjøkreps, stillehavsøsters, tobis i sør, kysttorsk i sør og nord og torsk i Nordsjøen. I tillegg mener Havforskningsinstituttet at pigghå og ål bør inkluderes i listen over prioriterte arter/bestander på grunn av manglende forvaltningsmålsetninger/ overvåkningstiltak.

FHL noterer den oppgitte oversikt for hvilke arter/bestander som har behov for nye eller reviderte tiltak og ber om å få komme mer spesifikt tilbake til Fiskeridirektørens anmodning om innspill til plassering av arter/bestander i de tre kategoriene i kolonnen "nye tiltak".

Nordland Fylkes Fiskerilag deler oppfatningen om at lodde og kysttorsk er bestander som har høyt behov for nye eller reviderte tiltak. NFF mener videre at artene blåkveite, breiflabb, havert, kveite (nord), makrell, steinkobbe og uer er bestander som bør flyttes fra middels behov til høyt behov for nye eller reviderte tiltak. Samtidig bør nvg-sild og nordøstarktisk sei flyttes fra lavt behov til høyt behov for nye eller reviderte tiltak. Videre mener NFF at grønlandssel og ringsel bestandene bør vurderes nærmere i forhold til forskning.

3. Fiskeridirektoratets oppsummering

3.1. Generelt om arbeidet

Forvaltningsprinsippet bygger på prinsippet om at forvaltningen skal følge med på utviklingen i bestandene og kontinuerlig vurdere om beskatningen er bærekraftig eller om det er behov for å innføre nye eller endrede forvaltningstiltak. Forvaltningen må benytte best mulig tilgjengelig informasjon for å vurdere eventuelle behov for tiltak. Listen over arter som skal vurderes i forhold til bærekraftig beskatning er lang, da det i tillegg til de kommersielt og økonomisk viktige bestandene drives kommersiell høsting av omtrent 90 bestander. Bestandene skal holdes under observasjon, men da en ikke har tilstrekkelige ressurser til å følge opp alle artene eller bestandene like tett, må de ulike artene/bestandene vurderes med ulike omfang og hyppighet.

Formålet med oversiktstabellen over arter/bestander, er å synliggjøre hvilke arter eller bestander Fiskeridirektoratet prioriter med hensyn til å iverksette tiltak. Prioriteringene i oversiktstabellen er altså Fiskeridirektoratets interne prioriteringer med hensyn til utvikling av nye eller endrede forvaltningstiltak. De fleste kommersielt viktige bestandene er regulerte, og disse reguleringene tas opp til diskusjon i Reguleringsmøtene som arrangeres to ganger i året. Reguleringene utvikles kontinuerlig fordi disse artene følges opp gjennom de årlige reguleringene og mindre justeringer og tilpassninger av allerede eksisterende reguleringer gjøres når utviklingen i fiskeriet tilsier at dette er nødvendig. Disse kontinuerlige justeringene og tilpassningene er ikke tiltak som defineres inn under kolonnen ”nye tiltak”. I denne kolonnen definerer en inn konkrete reguleringstiltak for arter som ikke allerede er regulerte, behov for omfattende endringer i allerede eksisterende reguleringer eller behov for etablering/revisjon av forvaltningsstrategi eller beslutningsregel/HCR.

For de artene i kolonnen ”nye tiltak” som er oppført med høyt behov for nye eller reviderte tiltak, kan Fiskeridirektoratet foreslå å innføre nye eller endrede forvaltningstiltak. Nødvendige reguleringer kan være adgangs- eller kvotereguleringer, tekniske reguleringer eller andre former for tiltak. Forslagene vil være basert på allerede eksisterende tilgjengelig informasjon. Når forvaltningstiltak er foreslått og innført, vil Fiskeridirektoratet anse utviklingsarbeidet med disse artene som ferdigstilt, og forvaltningstiltakene vil deretter inngå i driften sammen med de øvrige reguleringene en har.

Prioriteringene i kolonnen ”nye tiltak”, gir ikke uttrykk for Havforskningsinstituttets totale oversikt over prioriteringer. Havforskningsinstituttet sin egen prioritering vil med stor sannsynlighet ha en helt annen rekkefølge, med helt andre arter som topprioritert enn det Fiskeridirektoratet har i sin oversiktstabell. Når forvaltningen har innført tiltak for arter/bestander, vil likevel disse forvaltningstiltakene ofte resultere i økt etterspørsel etter forsknings- og overvåkingsinnsats fra Havforskningsinstituttet sin side. Denne økte etterspørselen kan påvirke Havforskningsinstituttets prioriteringer, for eksempel via tildelingsbrevet fra Fiskeri- og kystdepartementet. Havforskningsinstituttets prioriteringer må

diskuteres i et langsiktig perspektiv, hvor oversiktstabellen over art/bestand bare ett av elementene i denne diskusjonen.

Oversiktstabellen over art/bestand skal danne grunnlag for prioriteringsdiskusjoner, og være et redskap i arbeidet med å vektlegge de ulike faktorene som har betydning for prioriteringer. En forsøker å få en oversikt ved å registrere og systematisere forvaltningsrelatert informasjon, slik at når tiltaksbehovet for de enkelte arter/bestander skal veies mot hverandre, må det vurderes hvor detaljert det er hensiktsmessig at informasjonen er. Jo flere rader og kolonner en velger å ha, jo mer uoversiktlig kan det synes og jo vanskeligere er det å skaffe seg et overordnet inntrykk som skal danne basis for prioriteringsbeslutninger. For å kunne prioritere, er det nødvendig å begrense informasjonsmengden slik at den er håndterlig og gjør det mulig for beslutningstaker å få en oppfatning av hvilke arter/bestander som bør prioriteres fremfor andre.

Kolonnen art/bestand tar utgangspunkt i fiskeslagene registrert i Fiskeridirektoratets sluttseddelregister, men inkluderer også arter eller bestander som en ikke har registrert fangst på. Disse aggregeres deretter opp til den listen en finner i oversiktstabellen over art/bestand. En har valgt å lage samlebetegnelser og samlegrupper for å gjøre tabellen mer oversiktlig. Oversiktstabellen over art/bestand skal være et verktøy for Fiskeridirektoratet til å avklare hvilke arter/bestander som skal få høyest prioritet. Tilgjengelig fangstinformasjon vil ofte være viktig kunnskap, både for å ha en oversikt over fiskepress, men også fordi mange av forvaltningstiltakene vil være knyttet til å redusere fangstmengde eller endre fangstmønster. Fiskeridirektoratet ønsker en oversikt som er forvaltningsmessig håndterbar og har derfor valgt å benytte samlebetegnelser/samlegrupper. Artsinndelingen som ligger i bunn for aggregeringen baseres på fiskeristatistikkens registre og kan være mangelfull i et økologisk perspektiv. Fiskeridirektoratet er også kjent med at det sannsynligvis landes en del fisk under feil navn fordi artskunnskapen i fiskerinæringen er begrenset, spesielt når en ser på de arter eller bestander som det fiskes lite av. Informasjonen i Sluttseddelregisteret vil likevel være et viktig bidrag når en skal benytte den beste tilgjengelige informasjonen til å vurdere om en art/bestand beskattes bærekraftig. Forvaltningstiltak vil derfor i noen tilfeller måtte baseres på samlegrupper, slik at det iverksettes tiltak som er oversiktlige og håndterbare både for fiskere og myndigheter. Et eksempel på en slik samlegruppe er skater og rokker.

For Fiskeridirektoratet er oversiktstabellen over art/bestand et arbeidsverktøy, som kontinuerlig er i utvikling. Fiskeridirektoratet har i oppstartsfasen vurdert ulike elektroniske måter å presentere informasjonen på, også databaser. En har valgt å prioritere videreutvikling av selve arbeidsverktøyet og dets innhold, før en tar alternativ elektronisk tilrettelegging opp til diskusjon igjen.

Kolonnen "Økosystem" henfører arten eller bestanden til økosystem. De fleste arter/bestander vil i praksis bli beskattet i flere av økosystemene, og inndelingen vil måtte være et kompromiss mellom bestandenes faktiske fysiske utbredelse og det som er operasjonelt relevant og forvaltningsmessig håndterbart. Fiskeridirektoratet har i tillegg valgt å splitte enkelte arter ved å skille mellom nord og sør i artsnavnet. Nord og sør er en vel innarbeidet betegnelse, som betyr at en skiller mellom nord og sør for 62°N. Dette skillet gjøres av regulerings- og konsesjonsmessige forhold, fordi begrepene i oversiktstabellen må være operasjonelle i forhold til hva som er relevant i fiskeri- og reguleringssammenheng.

3.2. Forvaltningsmål

I denne kolonnen skal det angis hvilket forvaltningsmål vi faktisk har for vedkommende art/bestand. Det skal altså være en sammenheng mellom det vi faktisk har gjort og det vi eventuelt ønsker å gjøre, og målsetningen som angis for arten eller bestanden. Inndelingen er slik at 1 er det mest ambisiøse og 4 det minst ambisiøse målet. Bestander som merkes med verdien 4, er bestander der en ikke har et eksplisitt mål med hensyn til økonomisk avkastning, og reguleringsinngrep vil være begrunnet ut i fra betraktninger om å sikre biologisk mangfold og økosystemets funksjon. For bestander som en har et mer ambisiøst mål for, ligger det i bunn at biologisk mangfold og økosystemets funksjon er oppfylt. Tilsvarende ligger biodiversitet til grunn for bestander med uavklart forvaltningsmål.

Innenfor naturens grenser for hvor mye en kan høste av en bestand, er det mange måter å utnytte ressursen på. Frem til nå har en konsentrert seg om de økonomisk viktige bestandene med hensyn til å fremskaffe forskningsbasert kunnskap og iverksette tiltak, og i de senere år er det utviklet forvaltningsstrategier for våre økonomisk viktigste ressurser. Det er i arbeidet med oversiktstabellen naturlig og nødvendig å konkretisere hva vi vil med våre øvrige ressurser og det er derfor behov for å utvikle operasjonelle forvaltningsmål. Fiskeridirektoratet laget derfor et utgangspunkt som skulle diskuteres i Reguleringsmøtet. Tilbakemeldingene inneholder ikke forslag til å endre de forvaltningsmålene som ble foreslått. En har likeledes ikke mottatt forslag til alternativ innplassering for de artene/bestandene med uavklart forvaltningsmål.

Å fastsette konkrete og operasjonelle mål for utnytting av den enkelte art eller bestand, er relativt nytt i forvaltningssammenheng, og det er derfor naturlig at en bruker tid på denne prosessen. Ved å jevnlig ta opp forvaltningsmålene til diskusjon, ser Fiskeridirektoratet for seg at denne måten å tilnærme seg til problemstillingen på vil modnes over tid. Fiskeridirektoratets ønsker at en i forvaltningen av arter eller bestander ser sammenhengen mellom forvaltningsmål og reguleringstiltak, slik at forvaltningsmålet blir bestemmende for hvor strenge reguleringstiltak som iverksettes.

Fiskeridirektoratet endrer ikke på de forvaltningsmålene som var foreslått i sakspapirene. Det er også fornuftig å la de artene som var oppført med forvaltningsmål "uavklart", bli stående. Fastsetting av forvaltningsmål vil bli tatt opp til vurdering i den årlige evalueringen. Det tas sikte på å avklare forvaltningsmål for flere arter/bestander, slik at listen over arter eller bestander med uavklart forvaltningsmål reduseres på sikt.

Tabell 1. Oversikt over forvaltningsmål fastsatt i 2009.

1. Optimalt økonomisk langtidsutbytte	2. Høyt (stabilt) langtidsutbytte	3. Øke langtidsutbyttet ut over dagens nivå	4. Sikre biodiversitet og økosystemets funksjon	5. Desimere bestanden	6. Uavklart
Hvitting	Krill Antarktisk	Blåkveite	Andre håer og haier	Amerikansk hummer	Brisling Hav
Hyse Nordsjøen	Reker 3LM	Breiflabb	Andre sjøpattedyr	Stillehavsøsters	Brisling Kyst
Hyse Nordøstarktisk	Reker Barentshavet	Hummer	Andre skalldyr og bløtdyr		Brosme
Kolmule	Reker Øst Grønland	Kveite Nord	Annen fisk		Kamskjell
Lodde Barentshavet	Rognkjeks	Makrellstørje	Annen flatfisk		Kongekrabbe
Lodde Island	Stortare	Torsk Kyst Nord	Annen tang og tare		Kongsnegl
Makrell	Vassild	Torsk Kyst Sør	Blålange		Kveite Sør
Reker Nordsjøen	Vågehval	Uer snabel	Brudge		Lange
Rødspette Nordsjøen		Uer vanlig	Dyphavsarter		Lyr
Rødspette Skagerrak			Grønlandssel Vestisen		Lysing
Sei Nordsjøen			Grønlandssel Østisen		Rødspette Nord
Sei Nordøstarktisk			Havert		Sjøkreps
Sild NVG			Hvalross		Snøkrabbe
Sild sør for 62°N			Håbrann		Steinbiter
Torsk Nordsjøen			Klappmyss		Steinkobbe
Torsk Nordøstarktisk			Leppefisker		Taggmakrell
			Pigghå		Taskekrabbe
			Polartorsk		Tobis Sør
			Raudåte		Uer Irmingerhavet
			Ringsel		Østers
			Sild Trondheimsfjord		Øyepål
			Skater og rokker		
			Tobis Nord		
			Ål		

3.3. ”Nye tiltak”

Fiskeridirektoratet viste i Reguleringsmøtet til at en hadde konstatert et høyt behov for nye eller reviderte tiltak for 12 arter eller bestander. Tabell 2 gir en oversikt over disse artene/bestandene.

Tabell 2. Arter/bestander registrert med høyt behov for nye eller reviderte tiltak i 2009.

Høyt behov for nye eller reviderte tiltak
Blålange
Brosme
Kveite Sør
Lange
Lodde Barentshavet
Reker Nordsjøen
Sjøkreps
Stillehavsøsters
Tobis Sør
Torsk Kyst Nord
Torsk Kyst Sør
Torsk Nordsjøen

Havforskningsinstituttet foreslår å legge til to arter/bestander i denne listen, pigghå og ål. Det er fra 2010 forbudt å fiske og lande ål. En arbeidsgruppe med representanter fra Havforskningsinstituttet, Fiskeridirektoratet og næringen er nedsatt for å lage et opplegg for et overvåknings-/forskningsfiske etter ål. Fiskeridirektoratet vil oversende et forslag til forskrift til Fiskeri- og kystdepartementet i løpet av 2009, for oppstart av overvåknings-/forskningsfisket i 2010. Når opplegget for overvåknings-/forskningsfisket er fastsatt, har dette funnet sin form og inngår i den ordinære oppfølgingen av reguleringer. Fiskeridirektoratet vil derfor ikke føre ål opp på listen med høyt behov for nye eller reviderte tiltak i 2010. Det blir aktuelt å føre ål opp med høyt behov for nye eller reviderte tiltak, dersom en ved evaluering finner det nødvendig å justere det eksisterende opplegget.

Fiskeridirektoratet ser klart at der også er et forsknings- og overvåkningsbehov for ål og pigghå, samt for mange andre arter som ikke er inkludert i tabell 2 og at Havforskningsinstituttet har et behov for å planlegge hvordan de skal utnytte ressursene på best mulig måte. Havforskningsinstituttet må på lik linje med Fiskeridirektoratet foreta en transparent vurdering av det eksisterende forsknings- og overvåkningsbehovet.

Fem av artene/bestandene med høyt behov for nye eller reviderte tiltak, har uavklart forvaltningsmål. Dette gjelder brosme, kveite sør, lange, sjøkreps og tobis sør. Fiskeridirektoratet mener at de artene eller bestandene som kommer i konflikt med forvaltningsmålet om å sikre biodiversitet og økosystemets funksjon, har høyest prioritet. Lange og brosme vil for eksempel på bakgrunn av dette være prioritert etter tobis.

Når det gjelder lodde i Barentshavet, er det definert et høyt behov for å revidere eksisterende beslutningsregel. Dette er et arbeid som i hovedsak vil kreve ressurser hos Havforskningsinstituttet.

Basert på innspillene i Reguleringsmøtet og skriftlige innspill, beholdes oversikten over arter/bestander med et høyt behov for nye eller reviderte tiltak uendret.

4. Arbeidet videre og oppsummering

Oversiktstabellen over art/bestand er en forlengelse av énbestandstilnærming og tar ikke opp alle problemstillinger knyttet til økosystembasert forvaltning. Dette gjelder problemstillinger knyttet til redskapsbruk og fiskeri, som påvirkning av bunnhabitat, fangst av undermålsfisk etc. En egen oversiktstabell over fiskeri som skal gi en oversikt over disse problemstillingene, er tenkt utarbeidet. Da denne tabellen vil ta utgangspunkt i fiskeri og fangstmetode og belyse fiskeriene og redskapenes mulige negative påvirkninger på det marine miljøet, finner en det ikke formålstjenelig å utvide oversiktstabellen over art/bestand med en kolonne for fangstmetode.

12 arter/bestander er ført opp med høyt behov for nye eller reviderte tiltak. Antall prioriterte arter eller bestander er for mange til at Fiskeridirektoratet har ressurser til å følge opp alle i 2010. Det må derfor foretas prioritering. En stram prioriteringsliste vil være lite hensiktsmessig og fleksibel, da en har muligheten til å jobbe parallelt med flere arter eller bestander. Fiskeridirektoratet skriver i saksdokumentet at den endelige prioriteringen av bestander som skal følges opp med utredning av tiltak kommende år, vil måtte skje i en dialog mellom Havforskningsinstituttet, Fiskeridirektoratet og Fiskeri- og kystdepartementet. For flere av artene/bestandene har Fiskeridirektoratet allerede satt i gang et arbeid med å utarbeide og å foreslå ulike forvaltningstiltak. Prioriteringene må gjenspeile begrensede ressurser, og en har derfor valgt å innplassere artene/bestandene med høyt behov for tiltak i to kategorier;

første og andre prioritet. Arter eller bestander med første prioritet, er de artene/bestandene som en etter Fiskeridirektoratet syn bør prioritere først med hensyn til å følge opp med nye eller reviderte tiltak i 2010. Fiskeridirektoratet vil likevel være åpen for å utvikle tiltak for andre arter eller bestander enn disse 12, dersom det skulle oppstå en situasjon hvor det viser seg å være hensiktsmessig.

Tabell 3. Prioriterte arter/bestander i 2010, inndelt i 1. og 2. prioritet.

1	2
Blålange	Brosme
Kveite Sør	Lange
Lodde Barentshavet	Reker Nordsjøen
Tobis Sør	Sjøkreps
Torsk Kyst Nord	Stillehavsøsters
Torsk Kyst Sør	
Torsk Nordsjøen	

Tabell 3 gir en oversikt over hvordan Fiskeridirektoratet ønsker å prioritere i 2010.

Med hilsen

Liv Holmefjord

Aksel Eikemo

Kopi til:

Aksel Eikemo
Peter Gullestad
Liv Holmefjord
Lisbeth Plassa
Anne Kjos Veim